

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Nicolaev Ghenadie

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Vataman Grigore XXXXX și de avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Telenești din 01 decembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Vataman Grigore XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 18.05.2016 – 01.12.2016;*
2. *Instanța de apel: 03.01.2017 – 24.05.2017;*
3. *Instanța de recurs: 26.07.2017 – 25.10.2017.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Telenești din 01 decembrie 2016, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Vataman Grigore XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (2) lit. a) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În conformitate cu art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite în privința lui Vataman Grigore XXXXX pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Furculiță Liliana, Furculiță Vasile și minora Furculiță Iuliana privind încasarea prejudiciului moral a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Vataman Grigore XXXXX în beneficiul lui Furculiță Liliana, Furculiță Vasile și minora Furculiță Iuliana suma de 10500 (zece mii cinci sute) lei cu titlu de prejudiciu moral, iar pretenția părților vătămate privind repararea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

A fost respinsă cerința părții acuzării cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu instrumentarea cauzei penale din contul inculpatului, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, la 21 noiembrie 2015, în jurul orei 19:00, Vataman Grigore XXXXX, conducând automobilul de modelul „Opel Astra” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe traseul R-22 Telenești-Ratuș, în direcția satului Ratuș, în localitatea XXXXX, ignorând în mod vădit prevederile cap. II pct.10 alin.(1) lit. b) al Regulamentului circulației rutiere, care stipulează că, persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, cap. IV pct.45 alin.(1) lit. a), b), c) și d), care stipulează că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră și pct.47 alin.(1) lit. a), care stipulează, că limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt: a) în localități - 50 km/h, iar prin zonele rezidențiale și teritoriile adiacente drumului — 20 km/h, ca urmare a tamponat din spate o căruță, condusă de către cetățeanul Furculița Vasile XXXXX, care se deplasa regulamentar în aceeași direcție de deplasare, avându-i ca pasageri pe Furculița Liliana și minora Furculița Iuliana, a.n.XXXXX.

În rezultatul căruia Furculița Liliana, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 01 din 05 ianuarie 2016, s-a ales cu leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, iar minora Furculița Iuliana, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.02 din 05 ianuarie 2016, s-a ales cu leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal după semnele calificative: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale și sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de procuror și de părțile vătămate, care au solicitat:

- **procurorul**, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Vataman Grigore să fie declarat vinovat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal și, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Să fie încasat de la Vataman Grigore în contul statului suma de 40,27 lei în calitate de cheltuieli judiciare.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate să fie admisă integral, cu dispunerea încasării de la Vataman Grigore în folosul lui Furculița Liliana suma de

26338, 43 lei și prejudiciul moral de 100000 lei; în folosul lui Furculița Iuliana suma de 15597, 74 lei și prejudiciul moral de 100000 lei și în folosul lui Furculița Vasile suma de 10000 lei și prejudiciul moral de 100000 lei.

În argumentarea apelului procurorul a invocat ilegalitatea sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsei, care în opinia sa este prea blândă pentru infracțiunea comisă, deoarece prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 75-78, 61, 90 Cod penal, de gradul prejudiciabil al faptei, care prezintă pericol social deosebit, inculpatul nu a achitat prejudiciul cauzat părților vătămate, astfel că, aflarea la libertate a acestuia nu v-a restabili echitatea socială și nu v-a atinge scopul pedepsei penale. De asemenea procurorul a considerat că sentința în latura civilă nu motivează respingerea parțială a acțiunii civile.

– **Părțile vătămate Furculiță Vasile și Furculiță Liliana**, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și aplicarea față de Vataman Grigore a unei pedepse sub formă de închisoare și să fie admisă integral acțiunea civilă cu dispunerea încasării din contul lui Vataman Grigore în beneficiul lui Furculiță Liliana prejudiciul material în sumă de 26338,43 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 800 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, în beneficiul minorei Furculiță Iuliana a prejudiciul material în sumă de 15597,74 lei și a celui moral în sumă de 100000 lei, în beneficiul lui Furculiță Vasile prejudiciul material în sumă de 12000 lei și moral în sumă de 100000 lei.

În argumentarea apelului au invocat următoarele motive:

– instanța de judecată a examinat cauza superficial, fără să țină cont de toate circumstanțele cauzei, pronunțând o sentință pripită și ilegală, deoarece nu s-a ținut cont de gravitatea consecințelor survenite în urma accidentului rutier din vina lui Vataman Grigore, care după consumarea infracțiunii nu a diminuat cu nimic gravitatea crimei, iar prejudiciul material rămâne nerestituit până în prezent, ceea ce confirmă că Vataman Grigore nu a conștientizat gravitatea crimei comise și nu a demonstrat căința sa de cele comise. Astfel, neîntemeiat au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei;

– prin pedeapsa aplicată față de inculpat, instanța în nici o măsură nu a restabilit echitatea socială, nu a repus în drepturi persoanele care au suferit în rezultatul faptei ilicite comise de Vataman Grigore, or, acesta în continuare se va afla la libertate și va continua viața sa obișnuită, pe când părțile vătămate au fost marcate pentru tot restul vieții;

– instanța de judecată nu a ținut cont de faptul, că au fost prezentate suficiente probe în confirmarea sumei solicitate și fără temei a lăsat spre soluționare în ordinea civilă, iar suma de 3500 lei pentru fiecare parte vătămată ca prejudiciu moral este mizeră și nici pe departe nu compensează prejudiciul moral cauzat părților vătămate;

– au menționat faptul că, Furculiță Liliana și Furculiță Iuliana pentru o perioadă îndelungată de timp au fost scoase din mediul său obișnuit de trai, fiind nevoite să se afle la tratament staționar, iar ulterior și la domiciliu, fiind țintuite la pat și necesitând îngrijire specială din partea altei persoane, care din nou au fost

legate de cheltuieli suplimentare. Reabilitarea lor definitivă nici nu este posibilă. În urma accidentului ambelor le-a fost stabilit grad de invaliditate accentuat și în prezent părțile vătămate continuă tratamentul.

- ambele au fost supuse la intervenții chirurgicale, care au lăsat pe corpul loc cicatrice mari și vizibile și acest fapt le-a traumatizat și mai mult, mai ales ținând cont de faptul, că Furculiță Iuliana este o domnișoară de 15 ani, iar cicatricile au marcat-o pentru tot restul vieții;

- în urma accidentului a fost deteriorată căruța, iar calul au fost nevoiți să-l dea la abator, prin ce sa cauzat un prejudiciu de 12000 lei;

- au mai suportat și cheltuieli de transport pentru deplasarea la instituțiile medicale, au prezentat 24 persoane pentru a dona sânge părților vătămate Furculiță Liliana și Furculiță Iuliana, fiindu-le asigurată deplasarea acestora cu transportul în mun. Chișinău;

- minora Furculiță Iuliana a fost supusă unui stres psihologic puternic, deoarece în subconștiința ei s-a format o frică continuă față de mijloacele de transport, totodată menționând că, a lipsit de la ore și a fost nevoită să facă efort pentru a recupera aceste ore;

- în opinia părților vătămate suma de 100000 lei pentru fiecare va compensa parțial suferințele lor morale, cauzate în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului, care până în prezent n-a întreprins măsuri pentru restituirea prejudiciului necesar pentru recuperarea părților vătămate;

- totodată, au atras atenția și la faptul că, din cauza dezabilităților le va fi extrem de dificil să se deplaseze la ulterioarele participări într-o cauză civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017 au fost admise apelurile declarate de procuror și de părțile vătămate Furculiță Liliana și Furculiță Vasile, casată sentința Judecătorei Telenești din 01 decembrie 2016, în latura stabilirii pedepsei și acțiunii civile, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Vataman Grigore XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare stabilit lui Vataman Grigore, calculându-se din 24 mai 2017, cu arestarea din sala de judecată.

S-a dispus încasarea din contul lui Vataman Grigore în beneficiul părții vătămate Furculița Liliana a prejudiciului material în sumă de 29121,1 lei, ce constituie cheltuieli pentru tratamentul medical, transport, recuperarea hainelor și încălțăminte deteriorate, în sumă de 2400 lei, ce constituie cheltuieli de asistență juridică și prejudiciul moral în sumă de 50.000 lei, în beneficiul părții vătămate minore Furculița Iuliana prejudiciul material în sumă de 10495,74 lei și prejudiciul moral în sumă de 50.000 lei și în beneficiul părții vătămate Furculița Vasile prejudiciul material în sumă de 10.000 lei.

S-a respins încasarea prejudiciului moral din contul lui Vataman Grigore în beneficiul părții vătămate Furculița Vasile ca nefondat.

Celelalte dispoziții ale hotărârii atacate au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Vataman Grigore XXXXX de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul, prin înscris autentic, a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, iar instanța de fond prin încheierea protocolară a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza art. 364/1 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a relevat că, se contestă individualizarea pedepsei aplicate inculpatului și verificând legalitatea acesteia a conchis asupra netemeinicii dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii în privința lui Vataman Grigore, constatând că concluzia instanței de fond, precum că, corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art.90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una neîntemeiată, deoarece prima instanță nu a ținut cont de faptul, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care a provocat vătămarea corporală gravă a două persoane, care și în prezent au nevoie de tratament, reabilitare și nu a recuperat integral până în prezent paguba materială - circumstanță care nu putea fi neglijată de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, în ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei, or, modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă și urmările grave produse pentru cele două părți vătămate și distrugerea mijlocului de transport hipomobil pentru a treia parte vătămată, de aceea a ajuns la concluzia privind excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Totodată, de către instanța de apel a fost corectată eroarea admisă de prima instanță, care în partea dispozitivă a sentinței l-a recunoscut pe Vataman Grigore

vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) lit. a) Cod penal, deși în partea motivată încadrează acțiunile acestuia corect în baza prevederilor art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

La fel, instanța de apel a relevat că, părțile vătămate și reprezentanții lor au pretenții de ordin material și moral, care nu au fost restituite de la data producerii accidentului rutier și până în prezent, cu toate că a trecut un timp suficient de mult (21.11.2015-24.05.2017, mai mult de 1 an și 6 luni), iar instanța de fond la examinarea cauzei penale în cadrul căreia a fost înaintată acțiunea civilă privind recuperarea prejudiciului material și moral, nu a dat apreciere probelor prezentate de către părțile vătămate și nu au ținut cont întocmai de prevederile legale.

În această ordine de idei, instanța de apel a specificat prevederile art. 219, art.221 alin.(1)-(3), art.225 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală, art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, art.387 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, menționând că, din materialele cauzei s-a constatat că în cazul dat răspunderea pentru daunele materiale și morale o poartă inculpatul Vataman Grigore, care este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, iar probele prezentate de părțile vătămate confirmă cheltuielile suportate de aceștia, și anume: suma de 13205,95 lei - cheltuieli pentru procurarea medicamentelor de la SRL "Elodi Farm" (f.d.36) pentru Furculița Liliana; suma de 12000 lei, cheltuieli pentru deteriorarea mijlocului de transport hipomobil de 4000 lei și pentru pierderea calului de 8000 lei, ce aparțineau lui Furculița Vasile (f.d.47); prin ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 04.04.2016 și anexele ei sub formă de bonuri de plată se confirmă cheltuielile pentru tratament în sumă de 14590,71 lei (f.d.69-78), dar nu 13205,95 lei cum a fost indicat de ofițerul de urmărire penală și de Furculița Liliana în cererea sa de chemare în judecată din 04.04.2017.

Instanța de apel a reținut că, prin cererea de chemare în judecată din 13.09.2016 se solicită încasarea pagubei materiale și morale, însă sumele celei materiale sunt greșit calculate (f.d. 163), astfel că, certificatul nr.566 din 15.08.2016 (f.d.164) confirmă cheltuielile de tratament a lui Furculița Liliana în sumă de 7233, 43 lei, suplimentar la cele confirmate prin bonurile de plată în sumă de 14590,71 lei (f.d.69-78), în total suma pentru tratament constituind 21824,14 lei. Totodată lui Furculița Liliana i-au fost deteriorate scurta de 650 lei, o pereche de pantaloni 300 lei și cizmele de 400 lei, în total 1350 lei. A mai suportat cheltuieli pentru deplasarea la investigații de 550 lei și cheltuieli pentru toți donatorii de sânge de 4000 lei.

Instanța de apel a mai indicat că în urma înfăptuirii calculelor conform acțiunii civile și a probelor prezentate suma integrală a prejudiciului cauzat este de 27724,14 lei, care a fost susținută în instanța de apel de către Furculița Liliana ca fiind una corect calculată, conform bonurilor de plată și pretențiilor prezentate încă la etapa urmăririi penale.

La fel, în instanța de apel au mai fost prezentate bonuri (f.d.221, 240-244) ce confirmă cheltuieli de transport și pentru medicamente suplimentare în sumă totală

de 1396,96 lei (577,36 lei medicamente și 819,6 lei cheltuieli de transport), încasarea cărora partea vătămată de asemenea le-a susținut și care au fost adăugate la cele confirmate în instanța de fond.

În total, suma pentru tratament, recuperarea vestimentației, cheltuielile de transport constituie 29121,1 lei (suma de 27724,14 lei confirmate prin probe în instanța de fond la f.d 69-78, 163, 164 și apel f.d.243 și suma de 1396,96 lei confirmate prin probe în instanța de apel la f.d.221, 240-244).

Prin bonurile de plată din 15.12.2016 (f. d. 197) și din 27.03.2017 (f. d. 222) prezentate în instanța de fond și apel, se confirmă cheltuielile adăugătoare în sumă de 2400 lei, suportate de Furculița Liliana pentru asistența juridică (perfectarea cererii de apel și reprezentarea în instanța de apel), care de asemenea au fost susținute de părțile vătămate și instanța de apel a considerat necesar a fi încasate din contul inculpatului.

Sumele de 400 lei și 498 lei prezente în bonurile de plată (f.d.243) confirmă prețul încălțăminte și a îmbrăcăminte, care au fost solicitate anterior de a fi încasate.

În final, în privința lui Furculița Liliana, suma totală a pagubei materiale pentru tratament, recuperarea hainelor și încălțăminte deteriorate, cheltuieli de transport constituie 29121,1 lei și pentru asistența juridică 2400 lei, care a fost susținută integral de aceasta în instanța de apel.

Cu referire la partea vătămată minoră Furculița Iuliana, instanța de apel a ajuns la concluzia de a fi încasată suma totală a pagubei materiale pentru tratament, recuperarea hainelor și încălțăminte deteriorate, cheltuieli de transport, care constituie suma de 10495,74 lei, confirmate prin certificatul nr.566 din 15.08.2016 (f.d. 164) - cheltuielile de tratament în sumă de 9145,74 lei, deteriorarea scurtei de 550 lei, unei perechi de pantaloni 300 lei și ghete de 250 lei, în total 1100 lei, cheltuieli pentru deplasarea la investigații de 250 lei, care a fost susținută de partea vătămată în instanța de apel.

În ce privește cheltuielile lui Furculița Vasile, instanța de apel a menționat paguba pentru căruța deteriorată de 2000 lei și pentru calul pierdut de 8000 lei, confirmate prin certificatul eliberat de ÎM „Serviciul de Salubritate Telenești” prezentat în instanța de apel, în total suma de 10000 lei, ce reprezintă prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier, susținută integral de acesta în instanța de apel.

Instanța de apel a specificat că, paguba materială cauzată părților vătămate și-a găsit confirmare la examinarea cauzei prin probele prezentate atât în instanța de fond, cât și de apel, sumele pagubei materiale pe elemente în parte sunt rezonabile și corespund realității social-economice a Republicii Moldova.

Ce ține de prejudiciul moral, instanța de apel a stabilit că, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate persoanelor vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului, prejudiciul cauzat prin infracțiune și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea efectivă, ținând cont de aceste împrejurări și circumstanțele individuale ale cauzei, a considerat că suma de 50.000 (cincizeci mii) lei pentru fiecare în parte lui Furculița Liliana și Furculița Iuliana este

o despăgubire echitabilă pentru daune fizice și morale cauzate lor, ca urmare a accidentului comis din vina lui Vataman Grigore.

În acest sens, a indicat raporturile de expertiză medico-legale nr.01D și 02D din 05.01.2016 efectuate în privința părților vătămate Furculița Liliana și Furculița Iuliana, fiindu-le cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață (f.d.63-65), precum și certificatele de XXXXX și incapacitate de muncă seria CN nr. XXXXX din 11.05.2016 și seria CN nr. XXXXX din 28.03.2016, din care reiese, că acestea au grad de XXXXX accentuat, certificatele indicate fiind ulterior prelungite până în prezent.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Furculița Vasile de încasare a prejudiciului moral instanța de apel a relevat că, acesta n-a suferit fizic, de aceea solicitarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei este nefondat.

Referitor la argumentele părții apărării inculpatului cu privire la necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei și respingerea acțiunii civile, instanța de apel a conchis că acestea sunt contrare circumstanțelor cauzei și prevederilor legale, fiind apreciate ca mijloc de apărare, în scop de ușurare a situației inculpatului.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 21 iunie 2017, este atacată cu recursuri ordinare de avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatului, la data de 15 iulie 2017 și de inculpat, la data de 21 iulie 2017, care au solicitat:

– **avocatul Reșetilov Dorin**, casarea acesteia, precum și hotărârea primei instanțe, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) - *judicata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii;* pct. 6) – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* pct. 7) - *instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv;* pct. 8) - *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;* pct. 10) Cod de procedură penală - *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În motivare indică următoarele argumente:

- în cauza dată nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, concluziile instanțelor nu se bazează pe probe veridice și sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, menționând, că circumstanțele indicate de instanțele ierarhic inferioare în hotărârile sale, nu corespund de fapt realității, fiind dată o analiză probelor pe dosar;

- partea apărării subliniază că, din materialele cauzei se constată vinovăția căruțașului Furculița Vasile, care fiind în stare de ebrietate alcoolică, conducea vehiculul cu tracțiune animală, pe mijlocul drumului, pe timp de noapte, nefiind iluminat traseul, menționând totodată, că a ignorat în mod vădit prevederile Cap. IV

Secțiunea a 16-a pct. 109 subpct. 1), pct. 110 subpct.1), subpct. 4) lit. a) și b) din Regulamentul circulației rutiere;

- în opinia sa, prima instanță urma să respingă cererea inculpatului, prin care s-a solicitat judecarea cauzei în procedura simplificată și să examineze cauza în procedura generală, or, insuficiența probatoriului nu putea fi complinită sau acoperită prin declarația inculpatului Vataman Grigore de recunoaștere a faptelor, prin cererea anexată la dosar (f.d. 158), nedată, nesemnată de Vataman Grigore, în comparație cu semnăturile aplicate de acesta pe celelalte materiale din cauză, cererea este tipărită, dar nu scrisă de mână, și nu exprimă un înscris autentic, fiind notificată practica judiciară constantă relevantă cauzei;

- specifică faptul că, cererea nu este expresă și neechivocă, nu conține mențiunea privind recunoașterea necondiționată a faptei incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe; nu este indicat în cerere despre precizarea cunoașterii și însușirii probelor de către Vataman Grigore, precum și renunțarea la administrarea altor probe, nu este menționat în cerere că Vataman Grigore recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, precum și încadrarea juridică a faptei așa cum a fost reținut în rechizitoriu;

- totodată, instanța de fond nu a adresat lui Vataman Grigore, întrebarea dacă recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, iar în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 160) lipsește semnătura inculpatului și a avocatului său, unde se consemnează despre declarația inculpatului, fiind o încălcare de drept, potrivit practicii judiciare constante;

- în așa mod, partea apărării consideră că instanța de apel trebuia să constate că opțiunea instanței de fond privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată, din motivul că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală, care au afectat sentința pronunțată;

- la fel, atrage atenția și asupra individualizării incorecte a pedepsei în privința inculpatului, specificând că sunt divergențe în solicitările procurorului, și anume, în prima instanță - suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, iar în cererea de apel - executarea reală a pedepsei închisorii, adică excluderea art. 90 Cod penal. Astfel, consideră că atât instanța de fond cât și cea de apel a stabilit o pedeapsă ilegală și neîntemeiată, fiind agravată situația inculpatului Vataman Grigore;

- referitor la apelul declarat de părțile civile în ce privește latura penală, partea apărării consideră că, instanța de apel urma să respingă acest apel, or, conform prevederilor art. 401 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot declara apel partea civilă, numai în partea ce privește latura civilă, dar nu și în ce privește latura penală, dar dat fiind faptul că instanța de apel a admis din partea părților civile, calea de atac cu apel neprevăzută de lege, consideră că s-a comis o eroare de drept prevăzută de Codul de procedură penală;

- în ce privește acțiunile civile, instanța de apel nu a cercetat sub toate aspectele acțiunile civile înaintate de mai multe ori de către părțile civile, mărimea solicitărilor prejudiciilor materiale și morale, precum și baza cărora se solicită prejudiciile, or, atât instanța de fond, cât și cea de apel, urmau să constate din materialele cauzei, pe care au examinat, că părțile civile au depus de două ori acțiune civilă (f.d.36, 47, 163), și prin urmare părțile civile nu aveau dreptul de a intenta aceeași acțiune civilă în cadrul procesului penal, iar instanța urma să scoată de pe rol a doua acțiune civilă, care este litigiu dintre aceleași părți, cu privire la obiect și pe aceleași temeuri ce se afla în curs de judecată la aceeași instanță;

- comunică, că instanța de apel a dispus ilegal încasarea prejudiciului material în mărime 14590,71 lei pentru cheltuielile de tratament, mai mare decât suma pe care a solicitat-o partea civilă Furculița Liliana în mărime de 13205,95 lei, încalcând prevederile legislației în vigoare, dar dacă instanța de apel a dispus încasarea prejudiciilor materiale și morale, atunci instanța trebuia să examineze, să cerceteze și să aprecieze probele administrate la cauză, deoarece la materialele cauzei au fost administrate probe false, fiind menționate: bonurile fiscale anexate la dosar (f.d.69-75), care nu prezintă cheltuieli efectuate de Furculița Liliana și Iuliana pentru tratament. În unele bonuri fiscale sunt indicate medicamente care nu au nici o legătură cauzală cu tratamentul vătămărilor cauzate lui Furculița Liliana și Furculița Iuliana în urma accidentului rutier, iar o parte din bonurile fiscale nici nu sunt vizibile;

- totodată, indică și la faptul că, părțile civile solicită cheltuielile care au fost suportate de IMSP Spitalul Raional XXXXX, din contul asigurărilor obligatorii de asistență medicală polița de asigurare care este obligatorie, or, instanța de apel urma să constate că Furculița Liliana, fiind angajată în câmpul muncii, dispunea de asigurare obligatorie de asistență medicală, iar Furculița Iuliana este minoră, fiind elevă la învățământul gimnazial din XXXXX, care în temeiul art. 4 alin. (4) din Legea nr.1585 din 27.02.1998, beneficiază de asistență medicală asigurată de Guvern;

- potrivit materialelor cauzei penale în ceea ce privește latura civilă, nu au fost identificate acte confirmative care să confirme prescrierea medicamentelor de către medici pentru tratamentul leziunilor corporale produse în rezultatul accidentului rutier lui Furculița Liliana și Furculița Iuliana, a căror bonuri fiscale sunt anexate la f.d.69-75;

- conform materialului anexat la apel de Furculița Liliana, concluzia medicală nr. 27.03.2017, la cerere, *Furculița Liliana este diagnosticată cu XXXXX, primind tratament ambulatoriu la IMSP CS XXXXX* (f.d.220), însă partea apărării atrage atenția că, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1D din 05.01.2016 la Furculița Liliana nu i s-au constatat traume cranio-cerebrale în rezultatul accidentului rutier;

- materialul prezent la f.d. 235, prezintă o sursă de internet, care nu poate fi ca o probă confirmativă pentru cheltuielile de 4000 lei efectuate pentru donatorii, care au donat sânge la Chișinău;

- referitor la solicitarea cheltuielilor pentru cal și căruță, menționează că certificatul (f.d. 239) confirmă prețul de piață a unui cal și a unei căruțe, dar nu confirmă în cazul dat prețul calului și a căruței, care aparțin lui Furculița Vasile, mai mult ca atât, conform procesului-verbal de cercetare la fața locului, foto tabelul nr. 4, 6, 8 (f.d. 19-21), în rezultatul accidentului calul a rămas în viață și în cadrul urmăririi penale, Furculița Vasile a declarat că a vândut calul la abatorul de carne (f.d. 49A), însă la ce preț a vândut calul nu a declarat și nici nu au fost prezentate probe de către Furculița Vasile, care confirmă acest fapt. Consideră, că aceasta poate fi o declarație falsă, iar Furculița Vasile să dețină calul în prezent, solicitând ilegal prejudiciu material pentru cal, iar în cazul dacă Furculița Vasile a vândut calul la abator, fără a prezenta acte confirmative instanței de judecată, consideră că prin vânzarea calului Furculița Vasile și-a recuperat valoarea animalului. Astfel că, soluția instanța de apel privind dispunerea încasării prejudiciului material pentru calul și căruța lui Furculița Vasile de la Vataman Grigore, este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța nu a constatat conform probelor administrate că Furculița Vasile a pierdut calul în urma accidentului rutier și nu a constatat valoarea căruței în baza vechimii, uzurii, etc., cu ajutorul unui specialist;

- din materialele cauzei nu se deduce, că în urma accidentului rutier din 21.11.2015, lui Furculița Liliana și Furculița Iuliana le-au fost deteriorate scurta, pantalonii și încălțămintea în valoare de 1350 lei, respectiv 1100 lei. De fapt, bonurile fiscale de la f.d.243 nu confirmă valoarea acestor bunuri, mai mult ca atât, este un bon datat cu 25.11.2016, emis ulterior accidentului rutier, la un an de zile, și ulterior solicitărilor acestor sume prin cererea din 13.09.2016;

- bonurile fiscale privind cheltuielile de drum, nu confirmă cine a efectuat deplasări, și nu confirmă faptul că aceste deplasări s-au făcut anume pentru investigații, însă din materialele cauzei nu se constată că investigațiile medicale au fost efectuate la Chișinău;

- de asemenea, nu este de acord cu dispunerea încasării prejudiciului moral, fiind motivat de către instanță cu faptul că, Furculița Liliana și Furculița Iuliana au fost ținute la pat, că au avut nevoie de îngrijire specială din partea altei persoane, că până în prezent primesc tratament, că au fost supuse la câteva intervenții chirurgicale, că le-au lăsat cicatrice mari și vizibile, că au fost supuse unui stres psihologic foarte puternic, că frica continuă, care de fapt nu au fost confirmate prin careva probe administrate la dosar

- susține că nu a fost luat în considerare faptul că Vataman Grigore a dat 5000 lei părților civile (f.d.246).

De asemenea, comunică că contrar prevederilor art. 418, instanța de apel a pronunțat decizia motivată în lipsa lui Vataman Grigore, acesta intenționat nu a fost escortat la ședința de judecată din 21.06.2017, pe când participarea lui era obligatorie potrivit legii, fiind temei pentru recursul în cauza dată, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

- **Inculpatul**, casarea hotărârilor judecătorești de condamnare a sa cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând aceleași temeiuri

de drept indicate de către partea apărării în recursul declarat, indicând că nu este vinovat de producerea accidentului rutier, dar a fost presat de procuror și avocat să-și recunoască vina pentru a se examina mai rapid cauza și să-i stabilească o pedeapsă mai ușoară, când de fapt s-a întâmplat viceversa, vinovat fiind partea vătămată Furculița Vasile, care se afla în stare de ebrietate la momentul producerii impactului.

Totodată, indică și faptul că, în situația în care instanțele de judecată l-au recunoscut vinovat de cele imputate, atunci trebuiau să aplice Legea cu privire la amnistie nr.210 din 29.07.2016.

În opinia sa, încălcările admise de instanțele de judecată reprezintă violare a art. 5§1, art. 6§1, art. 6§2 și art.7 din Convenție, menționând totodată, că la pronunțarea deciziei motivate nu a fost escortat la instanța de apel, iar hotărârea adoptată i-a agravat considerabil situația.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

8.1. Colegiul penal, analizând conținutul recursurilor declarate consideră că alegațiile recurenților sunt nefondate și în acest sens se subliniază că, judecarea cauzei penale vizate în recursurile ordinare a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și la judecarea apelurilor declarate de procuror și de părțile vătămate, instanța de apel a verificat îndeplinirea de către prima instanță a cerințelor dispozițiilor art. 364/1 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, constatând că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate nu a fost viciată, însă a concluzionat că incorect a fost stabilită pedeapsa de către prima instanță, care a aplicat eronat prevederile art. 90 Cod penal, deși în viziunea instanței de apel acestea nu sunt aplicabile speței date, reieșind din circumstanțele cauzei.

Totodată, instanța de apel a considerat că excluderea art. 90 Cod penal nu este o agravare a situației inculpatului, fiind menționat că, sub agravare a situației condamnatului se subînțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea quantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început sau

orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (f.d.17-19, vol. II).

Colegiul subliniază că circumstanțele enunțate supra nu se regăsesc în speța examinată.

8.2. Referitor la solicitarea recurențelor privind adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea imputată, Colegiul penal consideră necesar de a reitera faptul că, dosarul a fost examinat în prima instanță în procedură simplificată, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, astfel că, împotriva sentinței adoptate de prima instanță pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, inculpatul și procurorul pot exercita calea de atac a apelului, dar numai sub aspectul procedurii și individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

Din materialele cauzei se constată că apeluri au fost declarate de către acuzatorul de stat și de părțile vătămate, iar inculpatul sau avocatul acestuia nu au declarat apeluri, fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, fapt confirmat și în ședința de judecată în instanța de apel (f. d. 247 vol. I, f. d.3 verso, vol. II).

Instanța de recurs menționează că, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel. Astfel, instanța de recurs nu se va expune asupra temeiului invocat de către recurenți, prescris în pct. 8) alin. (1) al art.427 Cod de procedură penală.

8.3. În ce privește alegațiile părții apărării referitor la soluția instanței de apel, care a dispus încasarea prejudiciului material și moral din contul inculpatului în beneficiul părților vătămate, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece la judecarea cauzei au fost prezentate probe, care confirmă aceste prejudicii și instanța de apel s-a expus asupra acestora prin soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că inculpatul nu a înaintat careva obiecții asupra documentele prezentate de avocatul părților vătămate, Stegărescu N. și anexate la materialele cauzei. Mai ca atât, a declarat că este de acord să restituie prejudiciul, dar la moment nu are posibilitatea (f. d. 247, vol. II), iar avocatul acestuia în susținerile verbale a indicat că, inculpatul în principiu aceste acte le admite și le recunoaște (f. d. 247 verso, vol. II).

8.4. De asemenea, Colegiul penal consideră că este neîntemeiat și argumentul părții apărării, precum că instanța de apel urma să respingă apelul declarat de părțile vătămate, invocând art. 401 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, or, potrivit alin. (3) al normei date, prevede că poate declara apel partea vătămată, în ce privește latura penală.

În acest sens, se reține că, din materialele cauzei Furculiță Liliana, Furculiță Vasile și minora Furculiță Iuliana au fost recunoscuți în calitate de părți vătămate

prin ordonanțele organului de urmărire penală din 23 decembrie 2015 și 25 aprilie 2016 (f. d. 28, 33, 48, vol. I), și ulterior în calitate de părți civile, care au înaintat cereri de chemare în judecată din numele lui Furculiță Liliana și din numele lui Furculiță Vasile (f. d. 36, 47, vol. I). De asemenea Colegiul consideră, că argumentele cu privire la faptul, că părțile civile ar fi depus o acțiune civilă a doua oară, nu rezistă criticii, deoarece părțile civile au utilizat dreptul său de concretizare a pretențiilor.

8.5. Referitor la faptul că, inculpatul nu a fost escortat la pronunțarea deciziei motivate în instanța de apel, Colegiul penal menționează că, instanța de apel în termenul prevăzut de art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală a expediat în adresa penitenciarului nr.11, Bălți, copia de pe hotărârea motivată inculpatului Vataman Grigore, fapt confirmat prin scrisoare de însoțire (f. d. 29, vol. II).

8.6. În ce privește opinia inculpatului precum că, instanțele de judecată care l-au condamnat trebuiau să aplice Legea cu privire la amnistie nr.210 din 29.07.2016, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 2 alin. (1) al Legii menționate „Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.”

Din materialele cauzei se constată că din numele inculpatului nu a fost depus un acord scris prin care s-a solicitat aplicarea Legii cu privire la amnistie.

Reieșind din cele expuse supra, analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a casat hotărârea primei instanțe în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile, deoarece la judecarea apelurilor declarate de procuror și părțile vătămate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul, că argumentele invocate de recurenți în partea aplicării pedepsei inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de

art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare, declarate de inculpatul Vataman Grigore XXXXX și de avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatului se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Vataman Grigore XXXXX și de avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, în cauza penală în privința lui **Vataman Grigore XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **22 noiembrie 2017**.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir